

เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในบทนี้จะกล่าวถึงเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วยโครงการ
คุรุทายาท พฤติกรรมของครูตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่ง
ได้แยกกล่าวตามลำดับดังนี้

โครงการคุรุทายาท

1. สภาพปัจจุบันและปัญหา

บุคคลที่เป็นครูนั้น นับว่าเป็นบุคคลที่มีความสามารถเป็นอย่างยิ่งต่อการจัด
การศึกษาของประเทศ เพราะการที่จะพัฒนาการศึกษาให้มีคุณภาพได้นั้น จะต้อง
มีครูที่มีคุณภาพ ดังนั้น การคัดเลือกบุคคลที่จะเข้ามาเป็นข้าราชการครู จึงเป็น
เรื่องที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ดังที่เจ้าพระยาพระเสด็จสุเรนทราธิบดี ได้กล่าว
ไว้ในโครงการการศึกษา พ.ศ. 2441 ว่า "การศึกษาในกรุงสยามในปัจจุบันนี้และ
ในอนาคต ก็ต้องครูเป็นที่ตั้ง ครูดีแล้วให้การเล่าเรียนศึกษาดี การใหญ่สำคัญของ
กรมศึกษาธิการ ก็คือกรมฝึกหัดครูให้ดีแล้ว เป็นทางจริง ๆ ที่จะให้การศึกษเล่าเรียน
ในบ้านคำเนินสู่ทางเจริญ เพราะฉะนั้น ในการที่จะสร้างและตั้งโรงเรียนฝึกหัดอาจารย์
นี้เป็นที่แรก และเป็นการศึกษาที่สำคัญของกรมศึกษาธิการ ที่จะทำการนี้"

การพัฒนาการศึกษาในประเทศไทยได้ให้ความสำคัญกับการฝึกหัดครูมาตลอด
ดังจะเห็นได้จากการที่รัฐบาลเคยได้จัดสรรทุนให้กับนักเรียนฝึกหัดครู ซึ่งทำให้
กระทรวงศึกษาธิการสามารถที่จะคัดเลือกนักเรียนที่มีความรู้และสติปัญญาสูง
เข้ามารับการฝึกอบรมเป็นนักเรียนฝึกหัดครู และออกไปทำการสอนได้เป็นอย่างดี
โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักเรียนที่ได้รับการคัดเลือกเข้ามาเป็นนักเรียนฝึกหัดครูนั้น
ในปัจจุบันได้เป็นกำลังสำคัญในการจัดการศึกษาของประเทศเป็นส่วนใหญ่

ในช่วงประมาณ พ.ศ. 2510 ประเทศไทยได้ประสบกับภาวะการขาดแคลนครูอย่างรุนแรง แนวคิดในการผลิตครูที่เน้นด้านคุณภาพเปลี่ยนเป็นผลิตครูให้ได้จำนวนมาก โดยยกเลิกระบบการฝึกหัดครูที่ให้นักเรียนฝึกหัดครูที่อยู่ประจำที่มาเป็นการเดินทางเรียนในหลายวิทยาลัย ได้มีการผลิตนักศึกษาภาคสมทบขึ้น จึงทำให้มีบุคคลที่สำเร็จวิชาครูเป็นจำนวนมาก ซึ่งการดำเนินการเช่นนี้ถึงแม้ว่าจะสามารถผลิตครูได้เป็นจำนวนมากตามความต้องการก็จริงอยู่ แต่มีผลกระทบถึงการจัดการศึกษา และครูในปัจจุบันเป็นอย่างมาก เพราะไม่สามารถที่จะคัดเลือกคนที่มีความรู้มีคุณธรรมเข้ามาเป็นครูได้ สำหรับปัญหาเกี่ยวกับการฝึกหัดครูที่สำคัญ ๆ มีดังนี้

1) บุคคลที่เข้ามาเป็นครูในระยะหลังนี้ ไม่ได้เป็นบุคคลที่มีความตั้งใจและเจตคติที่จะเป็นครูเช่นสมัยก่อน จากผลการสอบคัดเลือกเข้าเรียนในมหาวิทยาลัยต่าง ๆ พบว่า นิสิตนักศึกษาที่เข้าเรียนในคณะศึกษาศาสตร์และครุศาสตร์นั้น เป็นบุคคลที่เลือกเรียนคณะดังกล่าวนี้ เป็นคณะสุดท้าย และในวิทยาลัยครูเองก็เช่นกัน

2) บุคคลที่เข้ามาเรียนครู มักมีสติปัญญาและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ต่ำมาค่อนข้างต่ำ

3) การคัดเลือกคนเข้ามาเป็นข้าราชการครู ไม่สามารถที่จะคัดเลือกบุคคลที่มีความรู้ความสามารถและเจตคติที่ดีต่ออาชีพครูเข้าเป็นครูได้ ในปัจจุบันมีผู้ที่จบวิชาครูว่างงานเป็นจำนวนมาก การแข่งขันจึงอยู่ในอัตราส่วนที่สูง แต่การคัดเลือกคนที่จะเข้ามาเป็นครูยังไม่สามารถประสบความสำเร็จ

แนวโน้มของการฝึกหัดครูในประเทศไทย จะประสบปัญหามากขึ้นหากไม่สามารถแก้ไขการคัดเลือกบุคคลที่จะเข้ามาเป็นครูได้ว่างระยะเวลาใกล้ ๆ นี้

2. วัตถุประสงค์ของโครงการ

โครงการครุทายาท มีวัตถุประสงค์สำคัญดังนี้

2.1 เพื่อปรับปรุงการรับนักเรียนที่จะเข้าเรียนในคณะศึกษาศาสตร์หรือครุศาสตร์ และวิทยาลัยครูใหม่

2.2 เพื่อปรับปรุงระบบการจัดการศึกษาในสถาบันการผลิตครูให้สอดคล้องกับความต้องการ

2.3 เพื่อที่จะคัดเลือกบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ และเจตคติที่ดีต่ออาชีพครูเข้ามาเป็นครู

2.4 เพื่อสร้างผู้นำทางการศึกษารุ่นใหม่ให้กับประเทศชาติ

3. แนวคิดในการดำเนินงาน

โครงการคุรุทายาท มีแนวคิดที่สำคัญคือ จะคัดเลือกบุคคลที่มีสติปัญญาดี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และมีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพครู เข้ามาศึกษาในสถาบันการศึกษาที่ผลิตครู ในขณะศึกษาอยู่นั้น นักศึกษาผู้เข้าร่วมโครงการจะได้รับการดูแลอย่างใกล้ชิดจากสถาบันการศึกษานั้น ๆ ร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วจะได้รับการคัดเลือกเพื่อบรรจุเป็นข้าราชการ ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ หลักสำคัญของ การคัดเลือกเพื่อบรรจุเป็นข้าราชการครู คือ บุคคลที่จะได้รับการคัดเลือกจะต้องเป็นผู้ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคะแนนความประพฤติสูง

นักศึกษาของโครงการคุรุทายาทบางคน อาจได้รับทุนนักศึกษาจากสถาบันการศึกษา หรือสถาบันที่เกี่ยวข้อง และก่อนเข้าศึกษา ทุกคนต้องทำสัญญาว่าเมื่อจบการศึกษาแล้วและมีคุณสมบัติครบถ้วนตามที่กำหนดจะได้รับการคัดเลือก เพื่อบรรจุเป็นข้าราชการครูในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ตามโครงการ และทำการสอนในโรงเรียนที่กำหนดไม่น้อยกว่าระยะเวลาที่เป็น นักศึกษาของโครงการ

4. ขั้นตอนและกระบวนการในการดำเนินงาน

โครงการคุรุทายาท มีขั้นตอนและกระบวนการในการดำเนินงานดังนี้

4.1 กระทรวงศึกษาธิการ ให้ความเห็นชอบในแนวความคิดการ

ปรับปรุงระบบการคัดเลือกบุคคลเข้าเรียนวิชาครู และบุคคลที่จะเข้ารับราชการครู

4.2 ตั้งคณะกรรมการ

เพื่อให้การดำเนินงานของโครงการคุรุทายาทเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และบรรลุเป้าหมาย จึงตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่ง ซึ่งประกอบด้วยบุคคลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

4.3 การดำเนินการรับนักศึกษา ดำเนินการโดยการคัดเลือกดังนี้

4.3.1 การยื่นใบสมัคร ให้ผู้สนใจยื่นใบสมัครเพื่อขอสมัคร

รับเลือกเป็นนักศึกษาโครงการคุรุทายาทได้ที่สถาบันการศึกษาที่เข้าร่วมโครงการ ตามวัน เวลา และสถานที่ที่สถาบันนั้นกำหนด

4.3.2 คุณสมบัติของผู้สมัครเข้ารับการคัดเลือก

4.3.2.1 เป็นผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษา

ปีที่ 6 มีคะแนนเฉลี่ยสะสมรวมตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-5-6 (ภาคต้น) ไม่ต่ำกว่า 3.00 หรืออยู่ในตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 90 ขึ้นไปของกลุ่ม เพื่อเข้าศึกษาในระดับปริญญาตรี หลักสูตร 4 ปี หรือผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 2 มีคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 3.00 หรืออยู่ในตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 90 ขึ้นไปของกลุ่ม เพื่อเข้าศึกษาในระดับปริญญาตรี หลักสูตร 2 ปี

4.3.2.2 เป็นผู้มีความประพฤติ มีเจตคติที่ดีต่อ

วิชาชีพครู โดยต้องมีใบรับรองจากหัวหน้าสถานศึกษาหรืออาจารย์แนะแนว หรืออาจารย์ที่ปรึกษาของสถาบันนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่

4.3.2.3 เป็นผู้ที่มีคุณสมบัติที่จะเข้ารับราชการครู

ตามมาตรา 23 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. 2523 ภายหลังสำเร็จการศึกษแล้ว

4.3.8 วิธีการคัดเลือกนักศึกษา

สถาบันการศึกษาที่เข้าร่วมโครงการคุรุทายาท ดำเนินการคัดเลือกนักศึกษาโครงการคุรุทายาทตามวิธีที่กำหนดไว้ของแต่ละสถาบัน ทั้งนี้ต้องยึดคุณสมบัติของผู้สมัครเข้ารับการคัดเลือก ตามข้อ 4.3.2

4.3.4 สาขาวิชาหรือวิชาเอกที่กำหนด

นักศึกษาโครงการบูรณาการต้องเข้าศึกษาในสาขาวิชาเอก

ดังต่อไปนี้

4.3.4.1 สาขาการศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

4.3.4.2 สาขาการประถมศึกษา คณะครุศาสตร์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

4.3.4.3 สาขาวิชาการอนุบาลศึกษา คณะครุศาสตร์

วิทยาลัยครู

4.3.4.4 สาขาวิชาการประถมศึกษา คณะครุศาสตร์

วิทยาลัยครู

4.3.4.5 วิชาเอกประถมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

4.3.4.6 สาขาการประถมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยขอนแก่น

4.3.4.7 วิชาเอกประถมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

4.3.4.8 สาขาการประถมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

4.4 สถาบันการศึกษาที่เข้าร่วมโครงการ

สถาบันการศึกษาที่เข้าร่วมโครงการบูรณาการ ได้แก่ มหาวิทยาลัย หรือวิทยาลัยครูที่เปิดสอนวิชาหรือวิชาเอกตามที่กำหนดไว้ในข้อ 4.3.4 โดย สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติขอความร่วมมือจากมหาวิทยาลัย หรือวิทยาลัยครูดังต่อไปนี้

4.4.1 มหาวิทยาลัย ได้แก่ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

วิชาเขตประสานมิตร บางแสน พิษณุโลก มหาสารคาม สงขลา และมหาวิทยาลัย
เชียงใหม่

4.4.2 วิทยาลัยครู ได้แก่ วิทยาลัยครูที่เปิดสอนสาขาวิชา

การอนุบาลศึกษา หรือสาขาวิชาการศึกษา

4.5 แนวทางการจัดการศึกษา

4.5.1 หลักสูตร

นักศึกษาโครงการครูทาสาทศึกษาตามหลักสูตรของแต่ละ
สถาบัน แต่สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จะสนับสนุนทางด้าน
เอกสาร เช่น ชุดฝึกอบรมต่าง ๆ ที่สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
จัดทำเอกสารโครงการต่าง ๆ ฯลฯ และในภาคฤดูร้อนจะจัดให้นักศึกษาได้ฝึกงาน
หรืองานที่สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และหน่วยงานในสังกัด
สำหรับการฝึกสอนนั้น นักศึกษาโครงการครูทาสาทต้องฝึกสอนในโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

4.5.2 การควบคุมดูแล

นักศึกษาโครงการครูทาสาทที่ศึกษาในสถาบันการศึกษาที่มี
หอพักและสามารถจัดบริการให้ได้ นักศึกษาต้องพักในหอพัก โดยมีอาจารย์ที่เลี้ยง
ควบคุมดูแล และให้ค่าปรัษาอย่างใกล้ชิด

4.5.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

นักศึกษาโครงการครูทาสาท จะต้องมีความเฉลียวไม่ต่ำกว่า
2.75 ในแต่ละปีการศึกษา และต้องได้รับความเห็นชอบจากสถาบันการศึกษา หรือ
ตามข้อกำหนดของแต่ละสถาบันที่ได้ทำความตกลงกับสำนักงานคณะกรรมการ
การประถมศึกษาแห่งชาติให้เป็นอย่างอื่น

4.6 ทุนการศึกษา

นักศึกษาดำเนินโครงการครูทาสาทอาจได้รับการสนับสนุนจากองค์การหรือ
สถาบันที่เกี่ยวข้องดังนี้

- 4.6.1 ทบการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
  - 4.6.2 ทบที่สถาบันการศึกษาในโครงการจัดสรรให้
  - 4.6.3 ทบขององค์การในแต่ละท้องถิ่น เช่น สมาคมศิษย์เก่า เป็นต้น
- 4.7 การบรรจุผู้สำเร็จการศึกษาเข้ารับราชการ

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จะทำความตกลงกับสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู เพื่อขอบรรจุผู้สำเร็จการศึกษาตามโครงการครูภาษา โดยการคัดเลือกเป็นกรณีพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จะคัดเลือกผู้สำเร็จการศึกษา จะคัดเลือกผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยในส่วนกลาง เพื่อบรรจุเป็นข้าราชการครูในโรงเรียนที่มีอัตราว่างในภูมิภาคเดียวกับที่มหาวิทยาลัยนั้นตั้งอยู่ หรือรับสมัคร ส่วนผู้ที่สำเร็จจากวิทยาลัยครูจะคัดเลือกผู้บรรจุให้ดำรงตำแหน่งภายในเขตการศึกษาเดียวกับที่วิทยาลัยครูนั้นรับสมัคร

5. เป้าหมายโครงการ

โครงการครูภาษามีเป้าหมายที่สำคัญ 2 ประการ คือ การรับบุคคลเข้าเป็นนักศึกษาในโครงการและการคัดเลือกเพื่อบรรจุผู้สำเร็จการศึกษาเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

5.1 การรับบุคคลเข้าเป็นนักศึกษาในโครงการ

ในแต่ละปีจะมีข้าราชการครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เกษีณอาสาสมัคร เสือชีวิต และอื่น ๆ ประมาณ 6,000 คน เพื่อให้ได้บุคคลที่มีคุณภาพและเจตคติที่ดีต่ออาชีพครูมาเป็นข้าราชการครูในสังกัด ทดแทนกับจำนวนครูดังกล่าว สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จึงกำหนดจำนวนผู้เป็นนักศึกษาในโครงการประมาณร้อยละ 15 ของอัตราว่างที่มีอยู่ในแต่ละปีที่จะมีการบรรจุและแต่งตั้ง โดยแยกเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี หลักสูตร 2 ปี และระดับปริญญาตรี หลักสูตร 4 ปี สำหรับอัตราว่างที่เหลือจะบรรจุจากผู้สำเร็จการศึกษาทั่วไป

โครงการคุรุทายาทจะเริ่มดำเนินการทดลองนำร่องระยะ 5 ปี ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2530-2534) และจะรับนักศึกษาจำนวนไม่เกินร้อยละ 15 ของอัตราว่างที่มีอยู่ในแต่ละปี

5.2 การคัดเลือกเพื่อบรรจุผู้สำเร็จการศึกษาเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครู

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จะคัดเลือกเพื่อบรรจุผู้สำเร็จการศึกษาตามโครงการ ระดับปริญญาตรี หลักสูตร 2 ปี ตั้งแต่ปีการศึกษา 2532 และจะคัดเลือกเพื่อบรรจุผู้สำเร็จการศึกษา ระดับปริญญาตรี หลักสูตร 4 ปี ตั้งแต่ปีการศึกษา 2534 เป็นต้นไป

6. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

ผลที่คาดว่าจะได้รับจากโครงการคุรุทายาท มีดังนี้

6.1 จะได้ผู้ที่มีสติปัญญาดี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพครูเข้าเป็นนักศึกษาวิชาครู

6.2 สถาบันการผลิตครูสามารถผลิตครูได้ตรงกับความต้องการของหน่วยงานที่ใช้ครู

6.3 จะได้ผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ มีความประพฤติดี และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพครูเข้ามาเป็นครู (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และสถาบันทางการศึกษาที่ผลิตบัณฑิตทางการศึกษา, 2532 : ภาคผนวก)

โดยสรุป โครงการคุรุทายาทเริ่มดำเนินการทดลองนำร่องระยะ 5 ปี ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2530-2534) และจะรับนักศึกษาจำนวนไม่เกินร้อยละ 15 ของอัตราว่างที่มีอยู่ในแต่ละปี โดยการคัดเลือกเพื่อบรรจุผู้สำเร็จการศึกษาดังโครงการระดับปริญญาตรี หลักสูตร 2 ปี ตั้งแต่ปีการศึกษา 2532 และจะคัดเลือกเพื่อบรรจุผู้สำเร็จการศึกษาดังโครงการ ระดับปริญญาตรี หลักสูตร 4 ปี ตั้งแต่ปีการศึกษา 2534 เป็นต้นไป สำหรับการบรรจุผู้สำเร็จการศึกษาเข้ารับราชการนั้น สำนักงานคณะกรรมการ

การประถมศึกษาแห่งชาติจะทำความตกลงกับสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู เพื่อขอบรรจุผู้สำเร็จการศึกษาตามโครงการคุรุทายาท โดยการคัดเลือกเป็นกรณีพิเศษ และจะบรรจุเป็นข้าราชการครูในโรงเรียนที่มีอัตราว่างในภูมิภาค หรือในเขตการศึกษาเดียวกับสถานศึกษาที่นักศึกษาผู้นั้นทำการศึกษาอยู่ ซึ่งคาดว่าจะได้ผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ มีความประพฤติดีตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู เข้ามาเป็นครู และสถาบันการผลิตครูสามารถผลิตครูได้ตรงกับความต้องการของหน่วยงานที่ใช้ครู

พฤติกรรมตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู

วิชาชีพครู จัดอยู่ในประเภทอาชีพชั้นสูง จึงจำเป็นต้องมีสถาบันหรือองค์กรเพื่อรักษาระดับวิชาชีพและส่งเสริมความเจริญก้าวหน้าให้แก่ครูอาจารย์ โดยเฉพาะ องค์กรหรือสถาบันอาชีพของครูดังกล่าวนี้ก็คือ "คุรุสภา"

คุรุสภากำลังดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาในด้านมาตรฐานวิชาชีพครู เพื่อเป็นการส่งเสริมให้ครูและวิชาชีพครูเป็นที่ศรัทธาจากผู้นับถวายนและสังคม คุรุสภาโดยคณะกรรมการส่งเสริมวิชาชีพครูเห็นว่าบุคคลที่ประกอบวิชาชีพครูควรมีลักษณะพื้นฐาน 4 ประการ คือ รอบรู้ สอนดี มีคุณธรรม จรรยาบรรณ และ มุ่งมั่นพัฒนา

รอบรู้ คือ จะต้องรู้หลักสูตร โดยเฉพาะนโยบายการศึกษาในระดับที่ตนรับผิดชอบ รู้เนื้อหา วิธีที่สอน รู้หลักการวัดและประเมินผลทางการศึกษารวมทั้งรู้สถานการณ์และความเปลี่ยนแปลงของบ้านเมืองทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม

สอนดี คือ จะต้องทำการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ มีการพัฒนาการสอนของตน อีกทั้งสามารถให้บริการเชิงแนะแนว บริการด้านกิจกรรมและสุขภาพอนามัยแก่ผู้เรียน จัดทำสื่อการเรียนการสอนได้ รวมทั้งสามารถปรับการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับสถานการณ์บ้านเมืองในปัจจุบัน

มีคุณธรรมตามจรรยาบรรณ คือ ให้ความรักความเมตตาครูญาติเด็ก ให้ความซื่อสัตย์ธรรมต่อนักเรือนอย่างทัดเทียมกัน มีความรัก ความศรัทธาในอาชีพครู มีความรับผิดชอบ และปฏิบัติหน้าที่การทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ มีวินัยในตนเอง มีความซื่อสัตย์ มีความอดทน รู้จักประนีประนอม และมีความเป็นประชาธิปไตย

มุ่งมั่นพัฒนา คือ รู้จักสำรวจและปรับปรุงตัวเอง สนใจใฝ่รู้และศึกษาหาความรู้จากแหล่งความรู้ต่าง ๆ รู้จักเพิ่มพูนวิถีสถานะของตนเอง และคิดค้นวิธีการใหม่ ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอน และเป็นประโยชน์ต่อชุมชนได้ด้วย

ส่วนรายละเอียดของคุณลักษณะ พฤติกรรมหลัก และพฤติกรรมบ่งชี้ที่จะใช้ประกอบการพิจารณานั้น คณะอนุกรรมการเห็นว่า คุณลักษณะด้านรอบรู้และสอนดีนั้น ควรจะรวมอยู่ในหมวดเดียวกัน เนื่องจากพฤติกรรมหลัก และพฤติกรรมบ่งชี้ ของทั้งสองคุณลักษณะมีส่วนเกี่ยวเนื่องกันมาก จึงได้จัดคุณลักษณะเป็น 3 หมวด คือ หมวดที่ 1 รอบรู้ สอนดี หมวดที่ 2 มีคุณธรรมตามจรรยาบรรณ และหมวดที่ 3 มุ่งมั่นพัฒนา ซึ่งในแต่ละคุณลักษณะ มีพฤติกรรมหลัก และพฤติกรรมบ่งชี้ ดังปรากฏในตาราง 1

ตาราง 1 คุณลักษณะ พฤติกรรมหลัก และพฤติกรรมบ่งชี้ตามเกณฑ์มาตรฐาน
วิชาชีพครู
หมวดที่ 1 รอบรู้ สอนดี

คุณลักษณะ	พฤติกรรมหลัก	พฤติกรรมบ่งชี้
1. ด้านความรู้และ1.1 ความสามารถ ในวิชาชีพครู	รู้แผนการศึกษา แห่งชาติ	1.1.1 รู้นโยบายการศึกษาในระดับ ที่ตนรับผิดชอบ
		1.1.2 รู้จุดมุ่งหมายของการศึกษา

(ตาราง 1 ต่อ)

คุณลักษณะ	พฤติกรรมหลัก	พฤติกรรมบ่งชี้
	1.2 รู้หลักสูตร	1.2.1 รู้หลักการ รู้ค่มุ่หมายและโครงสร้างของหลักสูตร 1.2.2 รู้แผนพัฒนาและนโยบายหลักของท้องถิ่นหรือจังหวัดที่ปฏิบัติงาน 1.2.3 สามารถปรับหลักสูตรการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับนโยบายการพัฒนาและสภาพแวดล้อมของท้องถิ่น 1.2.4 เข้าใจหลักสูตรและสามารถเชื่อมโยงหลักสูตรกับการสอนในระดับต่าง ๆ ได้
	1.3 รู้เนื้อหาวิชาที่สอน	1.3.1 มีความแม่นยำและละเอียดลึกซึ้งในเนื้อหาวิชา และปรับปรุงให้ทันสมัยอยู่เสมอ 1.3.2 ผ่านการศึกษาหรือผ่านการอบรมในวิชาที่สอน 1.3.3 จัดทำเอกสารประกอบการสอนและคู่มือในวิชาที่ตนรับผิดชอบ 1.3.4 ศึกษาหาความรู้ใหม่ ๆ ที่เกี่ยวกับเนื้อหาวิชาที่ตนสอนไปใช้ในการสอน

091141
 30 ส.ค. 2537
 วิชา
 วิชา

(ตาราง 1 ต่อ)

คุณลักษณะ	พฤติกรรมหลัก	พฤติกรรมบ่งชี้
1.4 ทำการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ	1.4.1	เตรียมการสอนล่วงหน้า อย่างเป็นระบบครบทุกขั้นตอน
	1.4.2	วางแผนและจัดสภาพแวดล้อม ของห้องเรียนได้เหมาะสมกับ การเรียนรู้ของนักเรียน
	1.4.3	นำหลักจิตวิทยามาใช้ใน การเรียนการสอนสอดคล้อง กับพัฒนาการของผู้เรียน
	1.4.4	ใช้ภาษาไทยสื่อความหมาย ได้อย่างถูกต้องทั้งการพูด การเขียน การถ่ายทอด ความรู้ การใช้คำถาม การออกความคิดเห็นและ การอภิปราย
	1.4.5	ใช้สื่อการเรียนการสอนได้ สอดคล้องกับจุดประสงค์และ เนื้อหาวิชาที่สอน
	1.4.6	รู้จักสอนหลายรูปแบบและ เลือกมาสอนได้อย่างถูกต้อง เหมาะสมกับผู้เรียน

(ตาราง 1 ต่อ)

คุณลักษณะ	พฤติกรรมหลัก	พฤติกรรมบ่งชี้
		1.4.7 ใช้คำถามทำให้เด็กคิดเป็น ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
		1.4.8 จัดกิจกรรมการเรียนการสอน
		1.4.9 ใช้เทคนิคการเสริมแรง อย่างถูกต้อง
1.5	รู้หลักการวัดและ ประเมินผล	1.5.1 มีความรู้เกี่ยวกับลักษณะ แบบทดสอบตามหลักการวัด ประเมินผลและสามารถ ออกข้อสอบและปรับปรุง แบบทดสอบ รวมทั้งนำมาใช้ ได้จริง เหมาะสมกับระดับชั้น และความสามารถของผู้เรียน
		1.5.2 ใช้วัดและประเมินผลหลาย ๆ วิธี ให้เหมาะสมกับสภาพ การเรียนรู้
		1.5.3 ดำเนินการวัดผลและ ประเมินผลได้ถูกต้องมีคุณภาพ
		1.5.4 นำผลการวัดผลและ ประเมินผลมาปรับปรุง การเรียนการสอน
1.6	สอนซ่อมเสริม	1.6.1 วิเคราะห์วินิจฉัยปัญหาและ ความต้องการ ความจำเป็น ของผู้เรียน

(ตาราง 1 ต่อ)

คุณลักษณะ	พฤติกรรมหลัก	พฤติกรรมบ่งชี้
2. ด้านสนับสนุน การเรียน การสอน	1.7 การพัฒนาการสอน	1.6.2 สามารถใช้วิธีสอนซ่อมเสริม เพื่อพัฒนาการเรียนรู้อของ ผู้เรียน
	1.7.1	1.7.1 ใช้ระบบข้อมูลเกี่ยวกับการ การเรียนการสอนให้เป็น ประโยชน์
	1.7.2	1.7.2 วิจัยการเรียนการสอนและ หรือนำผลการวิจัยมาใช้ ปรับปรุงวิธีการสอนแก้ปัญหา การเรียนการสอน
	1.7.3	1.7.3 เผยแพร่เทคนิควิธีการสอน ใหม่ ๆ ตลอดจนผลงาน ทางวิชาการให้แก่เพื่อนครู ตามสมควร
	2.1 บริการเชิงแนะแนว	2.1.1 สังเกตและรู้จักนักเรียน เป็นรายบุคคลและให้ ความช่วยเหลือตาม ความจำเป็น
	2.1.2	2.1.2 บันทึกระเบียบประวัตินักเรียน
2.1.3	2.1.3 จัดกิจกรรมเพื่อสร้าง ประสบการณ์ในการแก้ปัญหา	

(ตาราง 1 ต่อ)

คุณลักษณะ	พฤติกรรมหลัก	พฤติกรรมบ่งชี้
		คำปรึกษาและแก้ปัญหาให้ นักเรียน
		2.1.5 ให้ความสนใจคุณและ ข่าวเหลือด้านสุขภาพอนามัย และความปลอดภัยของ นักเรียน
		2.1.6 บริการสนเทศ
2.2 บริการด้าน กิจการนักเรียน	2.2.1 เป็นอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรม ชุมนุมของผู้เรียน และ กิจกรรมพิเศษ	
	2.2.2 จัดกิจกรรมเพื่อสร้างเสริม คุณลักษณะประชาธิปไตย	
	2.2.3 จัดกิจกรรมเพื่อสร้างเสริม จริยธรรม	
	2.2.4 จัดกิจกรรมเพื่อสร้างเสริม ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	
2.3 บริการด้านสื่อ การเรียนการสอน	2.3.1 ดูแลบำรุงรักษาอุปกรณ์และ สื่อการเรียนการสอนให้ อยู่ในลักษณะที่ใช้การได้	
	2.3.2 จัดมุมห้องสมุดหรือมุม เสริมประสบการณ์	

(ตาราง 1 ต่อ)

คุณลักษณะ	พฤติกรรมหลัก	พฤติกรรมบ่งชี้
	2.4 งานธุรการ	2.3.3 จัดสื่อที่ส่งเสริมความถนัด ศิลปะ คนตรี กีฬา แก่ ผู้เฒ่า 2.4.1 ทำเอกสารประจำชั้นได้ดี และเป็นปัจจุบัน 2.4.2 จัดเก็บระเบียบสนสะสมนักเฒ่า เอกสารเป็นหมวดหมู่และเป็น ระบบ 2.4.3 มีเอกสารหลักฐานการติดต่อ ระหว่างครูกับผู้ปกครอง
3. ด้านรอบรู้ สถานการณ์ บ้านเมืองและ ความเปลี่ยนแปลง ที่สำคัญ	3.1 ติดตามความ เคลื่อนไหวและ สถานการณ์ของ บ้านเมืองใน ปัจจุบัน 3.2 จับประเด็นปัญหา และความเปลี่ยนแปลง ที่สำคัญของ สังคมได้	3.1.1 ติดตามข่าวและความ เคลื่อนไหวต่าง ๆ ทั้งด้าน การศึกษา การเมือง เศรษฐกิจ และสังคม 3.2.1 วิเคราะห์และให้ข้อคิดเห็น เกี่ยวกับข่าวสารและ ประเด็นปัญหาต่าง ๆ ได้ 3.2.2 พยายามใช้ประโยชน์จาก ข้อมูลข่าวสารและการสรุป ประเด็นปัญหาที่สำคัญ มาใช้ ในการเรียนการสอน

หมวดที่ 2 มีคุณธรรมตามจรรยาบรรณ

คุณลักษณะ	พฤติกรรมหลัก	พฤติกรรมบ่งชี้
1. ความเมตตา กรุณา	1.1 มีความเอื้อเฟื้อ เพื่อนแม่ ชั่วสหาย เพื่อนร่วมงานและ สังคม	1.1.1 ไม่นิ่งดูดายและเต็มใจ ช่วยเหลือผู้อื่นตามกำลัง ความสามารถ
	1.2 มีความสนใจและ ห่วงใยในการเรียน และความประพฤติ ของผู้เรียน	1.2.1 แนะนำเอาใจใส่ช่วยเหลือ เด็กและเพื่อนร่วมงานให้ ได้รับความสุขและพัฒนทุก ด้าน
		1.2.2 เป็นกันเองกับผู้เรียน เพื่อ ให้ผู้เรียนมีความรู้สึก เปิดเผย ไว้วางใจและ เป็นที่พึ่งของผู้เรียนได้
	2. มีความยุติธรรม	2.1 มีความเป็นธรรม ต่อนักเรียน
		2.1.2 ตัดสินปัญหาของผู้เรียนด้วย ความเป็นธรรม
2.2 ความเป็นกลาง		2.2.1 ยินดีช่วยเหลือผู้เรียน ผู้- ร่วมงานและผู้บริหาร โดย ไม่เลือกที่รักมักที่ชัง
3. มีความ รับผิดชอบ	3.1 มุ่งมั่นในผลงาน	3.1.1 มีวิธีการที่จะปฏิบัติงานให้ บรรลุวัตถุประสงค์

(ตาราง 1 ต่อ)

คุณลักษณะ	พฤติกรรมหลัก	พฤติกรรมบ่งชี้
	3.2 ใช้เวลาอย่างมี คุณค่า	3.2.1 วางแผนการใช้เวลาอย่าง เหมาะสมและปฏิบัติงานได้ ทันเวลา
	3.3 ปฏิบัติหน้าที่ ครบถ้วน	3.3.1 วางแผนการปฏิบัติงาน อย่างมีระบบ 3.3.2 ปฏิบัติงานตามแผนได้สำเร็จ และมีประสิทธิภาพ 3.3.3 มีความรอบคอบระมัดระวัง ในการปฏิบัติหน้าที่ทุกด้าน 3.3.4 ปฏิบัติภารกิจทุกด้านได้ ครบถ้วนตามความสามารถ 3.3.5 ประเมินผลการปฏิบัติงาน ได้อย่างเหมาะสม
4. มีวินัย	4.1 วินัยในตนเอง	4.1.1 ควบคุมตนเองให้ปฏิบัติตน อย่างถูกต้องตามกติกาสัง- คสองธรรม 4.1.2 มีวิธีทำงานที่เป็นแบบอย่าง ที่ดีแก่ผู้อื่นได้
	4.2 ปฏิบัติตามกฎและ ระเบียบ	4.2.1 ปฏิบัติตามกฎและระเบียบ ของหน่วยงานและสถานศึกษา
5. มีความขยัน	5.1 มีความตั้งใจ	5.1.1 กระตือรือร้น และปฏิบัติงาน เต็มความสามารถอย่าง สม่ำเสมอ

(ตาราง 1 ต่อ)

คุณลักษณะ	พฤติกรรมหลัก	พฤติกรรมบ่งชี้
		5.1.2 ไม่ทอดลยต่ออุปสรรคในการทำงาน
	5.2 มีความพยายาม	5.2.1 มีความพยายามที่จะสอนเด็กให้บรรลุจุดมุ่งหมาย
6. มีความอดทน	6.1 อดทนเมื่อเกิดอุปสรรค	6.1.1 ปฏิบัติงานเต็มที่ไมทิ้งขว้างกลางคัน
	6.2 มีความสามารถในการควบคุมอารมณ์	6.2.1 ไม่โกรธง่ายและสามารถควบคุมอารมณ์ได้อย่างเหมาะสม
		6.2.2 อดทน อดกลั้น ต่อคำวิพากษ์วิจารณ์
7. มีความประหมัด	7.1 รู้จักประหมัดและอบม	7.1.1 ช่างรักงานและใช้ของส่วนรวมอย่างประหมัด
		7.1.2 ไม่ใช้จำข่มเพื่อขเกินฐานะของตน
		7.1.3 รู้จักเก็บออมทรัพย์สิน เพื่อความมั่นคงของฐานะ
	7.2 ใช้ของคุ้มค่า	7.2.1 ช่างรักงานและใช้ของส่วนรวมอย่างประหมัด
8. มีความรักและศรัทธาในอาชีพครู	8.1 เห็นความสำคัญของอาชีพครู	8.1.1 สนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรวิชาชีพครู
		8.1.2 เข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาชีพครู

(ตาราง 1 ต่อ)

คุณลักษณะ	พฤติกรรมหลัก	พฤติกรรมบ่งชี้
		8.1.3 ร่วมมือและส่งเสริมให้มีการพัฒนามาตรฐานวิชาชีพครู
	8.2 รักษาชื่อเสียงวิชาชีพครู	8.2.1 ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ให้เกิดผลดีและเกิดประโยชน์ต่อส่วนรวมเป็นสำคัญ
		8.2.2 รักษาความสามัคคีและช่วยเหลือซึ่งกันและกันในหน้าที่การงาน
		8.2.3 ปกป้องและสร้างความสำเร็จอันดีต่อสังคมเกี่ยวกับวิชาชีพครู
	8.3 เกิดความสำนึกและตระหนักที่เป็นครูที่ดี	8.3.1 ปฏิบัติตนให้เหมาะสมที่เป็นบุชนี้ยบุคคล
9. ความเป็นประชาธิปไตยในการปฏิบัติงานและการดำรงชีวิต	9.1 รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	9.1.1 เปิดโอกาสให้ผู้อื่นแสดงความคิดเห็น
		9.1.2 รับฟังความคิดเห็นและข้อโต้แย้งของผู้อื่น
	9.2 มีเหตุผล	9.2.1 ยอมรับและปฏิบัติตามความคิดเห็นที่มีเหตุผลโดยคิดถึงประโยชน์ส่วนรวมเป็นหลัก
		9.2.2 ใช้หลักการและเหตุผลในการตัดสินใจแก้ปัญหา

หมวดที่ 3 มุ่งมั่นพัฒนา

คุณลักษณะ	พฤติกรรมหลัก	พฤติกรรมบ่งชี้
1. การพัฒนาตนเอง	1.1 รู้จักสำรวจและปรับปรุงตนเองอยู่เสมอ	1.1.1 รับฟังคำวิพากษ์วิจารณ์และนำมาปรับปรุงตนเอง
		1.1.2 ประเมินผลและปรับปรุงการทำงานของตนเองตลอดเวลา
		1.1.3 ยอมรับความเปลี่ยนแปลงและปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดลอมอย่างมีเหตุผลทางคุณธรรม
	1.2 สนใจใฝ่รู้	1.2.1 ศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองจากแหล่งความรู้ต่าง ๆ
		1.2.2 เข้าร่วมประชุมสัมมนาเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้และความคิด
		1.2.3 สนใจติดตามเหตุการณ์ปัจจุบันและติดตามความเคลื่อนไหวทางการศึกษา
	1.3 เพิ่มพูนวิถึฐานะ	1.3.1 สนใจระดมวิธีอันในการที่จะได้รับการอบรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้ที่จะนำมาใช้ประโยชน์ในการเรียนการสอน

(ตาราง 1 ต่อ)

คุณลักษณะ	พฤติกรรมหลัก	พฤติกรรมบ่งชี้
1.4	คิดค้นคว้าวิทยาการใหม่ ๆ	<p>1.4.1 คิดเทคนิควิธีการสอนหรือประดิษฐ์ผลงานแปลกใหม่มาใช้ในการเรียนการสอน</p> <p>1.4.2 นำผลที่ได้จากการทดลองมาปรับปรุง ใช้พัฒนางานและเผยแพร่ให้เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอน</p>
2. การพัฒนาชุมชน 2.1	บำเพ็ญประโยชน์แก่ชุมชน	<p>2.1.1 เข้าร่วมประชุมและกิจกรรมของชุมชนตามความเหมาะสม</p> <p>2.1.2 ส่งเสริมการดำเนินชีวิตตามวิถีทางประชาธิปไตยแก่ชุมชน โดยประพฤติตนเป็นแบบอย่างและชักชวนผู้อื่นให้ปฏิบัติตามในโอกาสอันควร</p> <p>2.1.3 มีส่วนร่วมให้โรงเรียนเป็นแหล่งวิทยาการชุมชน พร้อมทั้งพยายามให้แหล่งวิทยาการชุมชนให้เป็นประโยชน์</p> <p>2.1.4 ประสานงานกับผู้ปกครองนักเรียน เพื่อทำประโยชน์ต่อชุมชน</p>

(ตาราง 1 ต่อ)

คุณลักษณะ	พฤติกรรมหลัก	พฤติกรรมบ่งชี้
		2.1.5 นำความรู้และเทคโนโลยี สมัยใหม่มาสู่ชุมชน
		2.1.6 เป็นผู้นำในการริเริ่มกิจกรรม ที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชน

โดยสรุป ครูสภาโดยคณะอนุกรรมการส่งเสริมเกษตรวิชาชีพครูเห็นว่าบุคคลที่จะประกอบอาชีพครูควรมีพฤติกรรม หรือคุณลักษณะหลัก 3 ประการดังนี้

1. รอบรู้ สอนดี คือ จะต้องรู้หลักสูตร โดยเฉพาะเนื้อหาในระดับที่ตนรับผิดชอบ รู้เนื้อหา รู้วิธีสอน ทำการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ มีการพัฒนาการสอนของตน จัดทำสื่อการเรียนการสอนได้ รู้หลักการวัดผลและประเมินผลทางการศึกษา รู้สถานการณ์และความเปลี่ยนแปลงของบ้านเมืองด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม รวมทั้งสามารถปรับการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับสถานการณ์บ้านเมืองในปัจจุบัน

2. มีคุณธรรมตามจรรยาบรรณ คือ มีศรัทธาในวิชาชีพครู ตั้งใจใช้ความรู้ ความสามารถทางวิชาชีพเพื่อให้บริการแก่นักเรียนและสังคม มีความซื่อสัตย์ต่อหลักการของอาชีพครู มีความรับผิดชอบต่อด้านการศึกษาต่อสังคม ชุมชน และนักเรียน มีความรัก ความเมตตาและปรารถนาดีต่อนักเรียน อภิศคนและเวลา เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนทุกคนได้รับความเจริญเติบโตและพัฒนาการในทุกด้าน

3. มุ่งมั่นพัฒนา คือ รู้จักสำรวจและปรับปรุงตนเอง สนใจใฝ่รู้และศึกษาค้นคว้าความรู้ต่าง ๆ รู้จักเพิ่มพูนวิถีสอนของตนเองและคิดค้น ทดลองใช้วิธีการใหม่ ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนและชุมชนด้วย

- สำหรับ การวิจัยในครั้งนี้ ได้แบ่งคุณลักษณะพฤติกรรมที่จะศึกษา เป็น 4 ด้าน ดังนี้
1. ด้านรอบรู้
  2. ด้านสอนดี
  3. ด้านมีคุณธรรมความจรรยาบรรณ
  4. ด้านมุ่งมั่นพัฒนา

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษานวัตกรรมของครูตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ในทัศนะของครูและผู้บริหารโรงเรียนนั้น ได้มีผู้วิจัยไว้ดังนี้

นพคุณ เคนหม (2524 : 76) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ทัศนะของครูโรงเรียนประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่มีต่อวิถีการยกระดับมาตรฐานวิชาชีพครู เมื่อปี 2524 ผลการวิจัยพบว่า ครูเห็นด้วยกับมาตรการทั้งหมด คือ เห็นด้วยกับวิถีการยกระดับมาตรฐานวิชาชีพครู การยกระดับมาตรฐานวิชาชีพครูนั้นจะต้องทำพร้อมกันทั้งหน่วยผลิต หน่วยใช้ครู และสถาบันวิชาชีพครู ควบคุมให้การผลิต และการใช้ครูมีคุณภาพ ส่วนนกุล ตันเรืองค์ (2525 : 95-103) ได้ทำการวิจัยเรื่องความคิดเห็นของครูประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ต่อการยกระดับมาตรฐานวิชาชีพครู เมื่อปี 2525 ผลการวิจัยพบว่า ครูมีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในเกณฑ์ที่ไม่แน่ใจคือหมวดสภาพภายในสังคมของวิชาชีพครู ในการผลิตครู การใช้ครูและการควบคุมมาตรฐานวิชาชีพครู ครูส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการประสานงานระหว่างหน่วยงาน การออกใบประกอบวิชาชีพครู และสุนทร มุสิกรังษี (2534 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษานวัตกรรมของครูตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ในทัศนะของครูและผู้บริหารโรงเรียน ในเขตการศึกษา 2 ผลการวิจัยพบว่า

1) พฤติกรรมของครูเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ในทัศนะของครูและผู้บริหารโรงเรียน ในเขตการศึกษา 2 ระดับพฤติกรรมด้านมีคุณธรรม จรรยาบรรณ และด้านมุ่งมั่นพัฒนา อยู่ในระดับมาก ส่วนด้านรอบรู้สอนดี อยู่ในระดับปานกลาง

2) การเปรียบเทียบพฤติกรรมของครูเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ในทัศนะของครูและผู้บริหารโรงเรียน ในเขตการศึกษา 2 จำนวนตามสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กรมสามัญศึกษา และอาชีวศึกษา พบว่า ทัศนะของครูและผู้บริหารโรงเรียนที่สังกัดต่างกัน เห็นว่า ด้านมีคุณธรรม จรรยาบรรณ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ด้านรอบรู้ สอนดี และ ด้านมุ่งมั่นพัฒนา ไม่แตกต่างกัน

3) ในด้านความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมของครู ด้านรอบรู้ สอนดี ด้านมีคุณธรรม จรรยาบรรณ และด้านมุ่งมั่นพัฒนา ในทัศนะของครูและผู้บริหารโรงเรียน ในเขตการศึกษา 2 พบว่า ด้านรอบรู้ สอนดี กับด้านมีคุณธรรม จรรยาบรรณ มีความสัมพันธ์กันในทางบวกในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่สูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .001 ด้านมีคุณธรรม จรรยาบรรณ กับด้านมุ่งมั่นพัฒนา มีความสัมพันธ์กันในทางบวกในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .001

สำหรับจักรพันธ์ กวดกิจการ (2526 : 67-82) ได้ทำการวิจัย เรื่องทัศนะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตการศึกษา 4 ที่มีต่อภาระระดับมาตรฐานวิชาชีพครู เมื่อปี 2526 ผลการวิจัยพบว่า การใช้ครู และบุคลากรทางการศึกษาในเชิงปริมาณและคุณภาพการคัดเลือกครู ควรใช้ระบบคุณธรรม วุฒิครู ควรได้รับการศึกษาไม่ต่ำกว่าอนุปริญญา การควบคุมคุณภาพการทำงาน ของครูควรมีการออกใบประกอบวิชาชีพครู

ส่วนสุรชาติ เสนาจักร์ (2527 : 111-116) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของครูและผู้เกี่ยวข้องกับวิชาชีพครู ในเขตการศึกษา 1 ที่มีต่อ แนวทางการยกระดับวิชาชีพครู เมื่อปี 2527 ผลการวิจัยพบว่า การควบคุมมาตรฐานวิชาชีพครู ครูและผู้เกี่ยวข้องกับวิชาชีพครู มีความคิดเห็นโดยส่วนรวม เห็นด้วยกับการควบคุมมาตรฐานวิชาชีพครู การส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพครู ครูและผู้เกี่ยวข้องกับวิชาชีพครู มีความเห็นโดยส่วนรวมเห็นด้วยกับการส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพครู

สำหรับในทฤษฎี เวทการ (2532 : 732) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์องค์ประกอบที่สัมพันธ์กับทัศนคติทางวิชาชีพครูของอาจารย์ใน วิทยาลัยครู ผลการวิจัยพบว่า ตัวแปรที่มีปริมาณผลรวมของผลทางตรงและ ทางอ้อมต่อทัศนคติทางวิชาชีพครูของอาจารย์ในวิทยาลัยครู เรียงตามลำดับ ความมากน้อยได้ดังนี้

- 1) ขวัญในการปฏิบัติงาน
- 2) มนุษยสัมพันธ์ของผู้ร่วมงาน
- 3) ความเป็นผู้นำด้านวิชาการของฝ่ายวิชาการ
- 4) บุคลิกภาพของอธิการด้านความรับผิดชอบ
- 5) บุคลิกภาพของอธิการด้านการเข้าสังคม
- 6) บุคลิกภาพของอธิการด้านความมั่นคงทางอารมณ์
- 7) สภาพการปฏิบัติงานในวิทยาลัย

ตัวแปรเหล่านี้ล้วนส่งผลในทางบวกต่อทัศนคติทางวิชาชีพครูของ อาจารย์ในวิทยาลัยครู

ส่วนสุรพันธ์ สืบพัก (2533 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การรับรู้ของผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องต่อบทบาทของครูประถมศึกษาจังหวัดลำปาง ผลการวิจัยพบว่า

- 1) สภาพการปฏิบัติงานตามบทบาทของครูประถมศึกษาที่เป็นอยู่ใน ปัจจุบัน อยู่ในระดับมาก เมื่อแยกเป็นรายด้านจะได้ผลดังนี้
  - 1.1) บทบาทด้านวิชาการ มีสภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนพฤติกรรมในเรื่องการผลิตเอกสารทางวิชาการมีสภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับ น้อย
  - 1.2) บทบาทด้านการเรียนการสอนมีสภาพการปฏิบัติอยู่ใน ระดับมาก ส่วนพฤติกรรมเรื่องการทดสอบและเตรียมความพร้อมของนักเรียน ก่อนดำเนินการเรียนการสอน วางแผนและดำเนินการสอนซ่อมเสริมให้กับนักเรียน อย่างเหมาะสม และการวิเคราะห์ผลการเรียนของนักเรียนได้ถูกต้อง มีระดับ การปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

1.3) บทบาทด้านการปฏิบัติคนในฐานะที่เป็นครู มีสภาพการปฏิบัติ อยู่ในระดับมากทุกพฤติกรรม

2) ในส่วนของปัญหาและอุปสรรค การปฏิบัติตามบทบาทครูประถมศึกษา พบว่ามีประเด็นสำคัญของปัญหาและอุปสรรคเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย 10 อันดับ ดังนี้

2.1) ขาดความกระตือรือร้นและความสนใจที่จะศึกษาหา ความรู้เพิ่มเติม

2.2) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนไม่เหมาะกับจุดประสงค์ การเรียน เนื้อหาวิชา และสภาพของนักเรียน

2.3) ไม่ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างแก่ชุมชนและสังคม ทั้งในด้าน ความประพฤติ คุณธรรม จริยธรรม

2.4) ไม่นำความรู้ทางด้านการศึกษามาปรับปรุงและพัฒนา การเรียนการสอน ยังยึดครูเป็นศูนย์กลางของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

2.5) สภาพทางเศรษฐกิจ สังคม และสถานที่ทำงานไม่เอื้อ ต่อการปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่

2.6) บุคลากรในโรงเรียนมีจำกัด และไม่เพียงพอ แต่ภารกิจ ที่จะต้องปฏิบัติมีมาก

2.7) ไม่วางแผนการสอนและเตรียมการสอนล่วงหน้า

2.8) ครูไม่สอนตามบันทึกการสอน โดยเฉพาะขั้นตอนและ กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่ได้บันทึกไว้

2.9) ภาระหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายมีมาก

2.10) มีปัญหาทางด้านเศรษฐกิจ ใช้จ่ายฟุ่มเฟือย มีหนี้สินมาก

ส่วนดริฟส์ (Drips, 1984 : 1932) ได้ทำการวิจัยเรื่อง คณะ- การกรรมการการปฏิบัติการสอนวิชาชีพไอโวา (The Iowa Professional Teaching Practices Commission) เรียกโดยย่อว่า ไอพีทีพีซี (IPTPC) .

ผลการวิจัยพบว่า คณะกรรมการการปฏิบัติทางการศึกษา แสดงตัวเลขแห่งความเจริญ
 ในระหว่างปี 1973 และ 1982 ไม่เด่นชัด สถาบันการเตรียมการสอนของครู
 แสดงถึงการสอนที่ขาดมาตรฐาน แม้จะมีคณะกรรมการดังกล่าวควบคุม จากประวัติ
 ในกรณีของไอพีทีพีซึ่งต้องจัดให้มีการปฏิบัติทางจริยธรรมให้กว้างขวางยิ่งขึ้นในหมู่
 นักการศึกษาไอโอวา มีข้อพิสูจน์ชัดเจนจึ่งว่านักการศึกษาแห่งไอโอวา ถึงขาดความรู้
 เกี่ยวกับคณะกรรมการไอพีทีพี ความแตกต่างที่เป็นสาระสำคัญทางด้านความคิดเห็น
 ของกลุ่มทำงานในอาชีพนี้ซึ่งปรากฏอยู่ในบรรดาครูและผู้บริหารโรงเรียน ผู้ตรวจ-
 การศึกษา และอาจารย์ใหญ่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา

ส่วนเลนมันซ์ (Lemmons, 1985 : 146) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การ
 ประเมินมาตรฐานการปฏิบัติหน้าที่ของครูใหญ่ และครูเชิงจริยธรรมในการประกอบ
 อาชีพ ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างมาตรฐานการปฏิบัติหน้าที่ของอาจารย์ใหญ่และครู
 รวมทั้งความสำคัญของค่าเฉลี่ยระหว่างอาจารย์ใหญ่และครูเชิงมาตรฐาน โดย
 พิจารณาจากกลุ่มย่อยที่มีความสำคัญกับตัวแปรต่าง ๆ เช่น ประสบการณ์ คุณวุฒิ เพศ
 เชื้อชาติและอายุ ประการสุดท้าย การศึกษาวิจัยครั้งนี้ก็ได้สำรวจไปถึงความแตกต่าง
 ระหว่างค่าเฉลี่ยของความสำคัญทางด้านอาชีพ โดยอาศัยกลุ่มย่อยและตัวแปร พบว่า
 อาจารย์ใหญ่ที่ประสบความสำเร็จตามเกณฑ์มาตรฐานอาชีพ ค่าสัมพันธ์อันเป็นสาระสำคัญ
 เชิงสถิติระหว่างอาจารย์ใหญ่ และครูไม่แตกต่างกันโดยเกณฑ์เฉลี่ยที-เทสต์ (T-test)
 เปิดเผยว่า ไม่ว่าความแตกต่างกันในด้านสาระสำคัญของตัวแปร เช่น ระดับ ประสบการณ์
 เพศ เชื้อชาติ หรืออายุ ตามวิธีการของเอโนวา (One-way ANOVA) แสดง
 ความแตกต่างเฉพาะด้านคุณวุฒิ ที-เทสต์ (T-test) และ เอโนวา (One-way ANOVA)
 พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันในสาระสำคัญของเกณฑ์เฉลี่ย

สำหรับบอลลิงเจอร์ (Bollinge, 1985 : 389) ได้ทำการวิจัยเรื่อง
 การปฏิบัติที่มีผลทางการศึกษา : ความรับผิดชอบทางด้านกฎหมายของนักการศึกษา
 (การทำผิดทางร่างกายตามกฎหมาย, ด้านมาตรฐานการศึกษา, การละทิ้งการสอน)
 สรุปสาระสำคัญของความล้มเหลวทางด้านการสอน และคุณภาพทางการศึกษาของท้องถิ่น
 ของรัฐและหน่วยงานของชาติที่เกี่ยวข้อง การปฏิบัติการณ์กัโซ กำลังหาหนทางโดยทาง

กฎหมายและทางศาล ตลอดจนด้านการบริหาร และได้ตรวจสอบบทบาทระบบศาล เพื่อหามาตรฐานในการสอนที่มีประสิทธิภาพในโรงเรียน ปัญหาเฉพาะบางอย่างที่ได้จากการสำรวจครั้งนี้ก็คือ มีแนวทางอะไรที่กฎหมายจะเปิดทางให้ศาลพิจารณาคดีให้แก่ผู้เสียหายโดยง่ายเป็นเงินค่าชดเชยความเสียหายให้แก่นักศึกษาผู้ประสบความล้มเหลว ทั้งนี้ทางด้านทักษะและโปรแกรมเฉพาะวิชา กฎหมายมีสภาพเป็นอย่างไร อะไรเป็นนโยบายของรัฐและนโยบายของสาขาวิชาต่าง ๆ ในการเอาข้อกฎหมายมาใช้ในการนำเอาอำนาจของศาลเข้ามาใช้ในมาตรฐานการประกอบวิชาชีพขึ้นได้เกิดขึ้นมาแล้ว ในทางการแพทย์และทางกฎหมาย ผู้ประกอบระดับมืออาชีพอาจจะต้องรับผิดชอบในเรื่องของการรักษาทางการแพทย์และความผิดพลาดใด ๆ ตามกฎหมาย ตลอดจนคุณภาพในเชิงบริการ การเปรียบเทียบการปฏิบัติผิดพลาดทางการแพทย์และทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาได้กระทำกันโดยใช้นาฏฏฐานทางกฎหมายและการวิจัยทางการศึกษาเข้าช่วย

แนวทางปฏิบัติทางกฎหมายได้ถูกนำมาศึกษา โดยการสำรวจปัญหาจากทั้งทางโจทก์และจำเลย ทางฝ่ายโจทก์ได้ยกเอาสาเหตุของการปฏิบัติ โดยยึดทฤษฎีทางกฎหมายที่ว่าด้วยการละทิ้งหน้าที่ ส่วนฝ่ายจำเลยก็ยึดเอานโยบายรัฐบาลและการพิจารณาความผิดมาเป็นข้อโต้แย้ง ศาลก็ได้ตัดสินว่าการปฏิบัติผิดทางการศึกษาไม่ควรจะต้องได้รับโทษดังเช่นความรับผิดชอบทางการเงินของโรงเรียน เพราะ (1) การยอมรับความผิดพลาดทางการศึกษาจะเป็นการเปิดประตูกองปัญหานานัปการ และนักศึกษามักจะมาฟ้องเรียนกันเล่น ๆ เป็นการเพิ่มภาระให้แก่ศาลในระบบของโรงเรียน (2) การฟ้องร้องในกรณีดังกล่าวจะนำไปสู่การใช้อำนาจศาลเข้าไปแทรกแซงนโยบายทางการศึกษาอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ และจะก่อให้เกิดความสับสนในการหาบุคลากร (3) ตามปกติก็มีขั้นตอนของการบริหารสำหรับอำนวยความสะดวกในการร้องเรียนอยู่แล้วในด้านการฟ้องที่ไม่สมบูรณ์ และ (4) การพิสูจน์การประเมินความเสียหายทางด้าน การฟ้องก็เป็นการยากอย่างยิ่ง

กฎหมายและทางศาล ตลอดจนด้านการบริหาร และได้ตรวจสอบบทบาทระบบศาล เพื่อหามาตรฐานในการสอนที่มีประสิทธิภาพในโรงเรียน ปัญหาเฉพาะบางอย่างที่ได้จากการสำรวจครั้งนี้ก็คือ มีแนวทางอะไรที่กฎหมายจะเปิดทางให้ศาลพิจารณาคดีให้แก่ผู้เสียหายโดยจ่ายเป็นเงินค่าชดเชยความเสียหายให้แก่ผู้เสียหายผู้ประสบความล้มเหลว ทั้งนี้ทั้งทางด้านทักษะและโปรแกรมเฉพาะวิชา กฎหมายมีสภาพเป็นอย่างไร อะไรเป็นนโยบายของรัฐและนโยบายของสาขาวิชาต่าง ๆ ในการเอาเรื่องกฎหมายมาใช้ในการนำเอาอำนาจของศาลเข้ามาใช้ในมาตรฐานการประกอบวิชาชีพได้เกิดขึ้นมานานแล้ว ในทางการแพทย์และทางกฎหมาย ผู้ประกอบระดับมืออาชีพจะต้องรับผิดชอบในเรื่องของการรักษาทางการแพทย์และความผิดพลาดใด ๆ ตามกฎหมาย ตลอดจนคุณภาพในเชิงบริการ การเปรียบเทียบการปฏิบัติผิดพลาดทางการแพทย์และทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาได้กระทำกันโดยใช้มาตรฐานทางกฎหมายและการวิจัยทางการศึกษาเข้าช่วย

แนวทางปฏิบัติทางกฎหมายได้ถูกนำมาศึกษา โดยการสำรวจปัญหาจากทั้งทางโรคภัยและจำเลย ทางฝ่ายโรคภัยได้ยกเอาสาเหตุของการปฏิบัติ โดยยึดทฤษฎีทางกฎหมายที่ว่าด้วยการละทิ้งหน้าที่ ส่วนฝ่ายจำเลยก็ยึดเอานโยบายรัฐบาลและการพิจารณาคดีความผิดมาเป็นข้อโต้แย้ง ศาลก็ได้ตัดสินว่าการปฏิบัติผิดทางการศึกษาไม่ควรจะต้องได้รับโทษดังเช่นความรับผิดชอบทางด้านการเงินของโรงเรียน เพราะ (1) การยอมรับความผิดพลาดทางด้านการศึกษาจะเป็นการเปิดประตูแห่งปัญหานานัปการ และนักเรียนมักจะมาร้องเรียนกันเล่น ๆ เป็นการเพิ่มภาระให้แก่ศาลในระบบของโรงเรียน (2) การฟ้องร้องในกรณีดังกล่าวจะนำไปสู่การใช้อำนาจศาลเข้าไปแทรกแซงนโยบายทางการศึกษาอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ และจะก่อให้เกิดความสับสนในการหาบุคลากร (3) ตามปกติก็มีขั้นตอนของการบริหารสำหรับอำนวยความสะดวกในการร้องเรียนอยู่แล้วในด้าน การฟ้องที่ไม่สมบูรณ์ และ (4) การพิสูจน์การประเมินความเสียหายทางด้าน การฟ้องก็เป็นการยากอย่างยิ่ง

สภาพปัจจุบันทางการปกครอง บทบัญญัติและกฎเกณฑ์ต่าง ๆ
 เกี่ยวกับการปฏิบัติที่ไม่ถูกต้องทางด้านครู ก็มีรูปแบบที่ปรากฏอยู่ในภาคผนวก
 บรรดาคดีต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในศาลเกี่ยวกับความผิดพลาดทางการศึกษาในระหว่าง
 ปี 1976-1984 ได้มีการวิเคราะห์องค์ประกอบทั้งทางการศึกษาและทาง
 กฎหมายไว้แล้ว

ส่วนชวาร์ทเบิร์ก (Schwartzberg, 1986 : 118) ได้ทำการ
 วิจัยเรื่อง ผลที่ได้จากความชัดเจนที่เกี่ยวกับเกณฑ์และมาตรฐานความดีของการ
 สังเกต ตลอดจนความคืบหน้าในการใช้เกณฑ์การวัดผลของครู ผลการวิจัยพบว่า
 ลักษณะวิชาต่าง ๆ แต่ละวิชามีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันอย่างสูง และตัวแปร
 ความดีของผลสะท้อนกลับนั้นมีผลอย่างมากต่อการยอมรับของการใช้ประโยชน์
 จากการวัดผล ยิ่งไปกว่านั้น จากงานวิจัยฉบับนี้ทำให้เรารู้ว่า ถึงแม้ลักษณะ
 วิชาต่าง ๆ จะมีความสัมพันธ์กันและกันอยู่ แต่โอกาสที่ครูจะนำมาใช้ให้สัมพันธ์
 กันอย่างจริงจังน้อยที่สุด หรือเรียกได้ว่านาน ๆ ครั้ง ดังนั้น งานวิจัยฉบับนี้สรุป
 ได้ว่า เพื่อให้การใช้หลักเกณฑ์การวัดผลมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นจะต้องช่วยให้ครูเห็น
 เล่นชัดถึงความสัมพันธ์กันเองในลักษณะวิชาต่าง ๆ แล้วนำมาปรับปรุงการเรียน
 การสอนในส่วนโครงสร้างการสอนทั้งหมดของโรงเรียนอย่างเต็มที่

สำหรับวินเซนต์ (Vincent, 1986 : 227) ได้ทำการวิจัยเรื่อง
 การยอมรับของครูในเรื่องเกณฑ์สำหรับจำแนกองค์ประกอบที่สำคัญเชิงการสอน
 ของอาจารย์มหาวิทยาลัยแมน (มาตรฐาน, เส้นทางอาชีพ) สรุปสาระสำคัญ
 คือ การปฏิรูปการศึกษาหลายครั้งที่ผ่านมาเมื่อเร็ว ๆ นี้ มีองค์ประกอบหนึ่งที่มุ่ง
 คัดเลือกครูดีเด่น เป็นที่ยอมรับเป็นพิเศษทางด้านสถานะหรือเงินเดือนครู
 นักการศึกษาเห็นด้วยที่ว่า การยอมรับของครูในโครงการที่สามารถนำไปสู่
 ความสำเร็จได้แน่นอน และความเห็นของครูเกี่ยวกับการเลือกเกณฑ์ที่จะมีผล
 ให้เกิดการยอมรับโครงการ อ่างไรก็ดี ยังมีบางเรื่องที่ต้องทำความเข้าใจกัน
 ในเรื่องของคำจำกัดความเกี่ยวกับครูดีเด่นให้ชัดเจนว่า เกณฑ์อย่างใดจึงจะ
 เหมาะสม องค์ประกอบที่สำคัญคือ มาตรการที่ใช้ในโครงการแนวทางการอาชีพ

ของรัฐเทนเนสซี เกณฑ์ชนิดต่าง ๆ ที่ใช้ในการวิจัย การสอนของครู ระดับ การวินิจฉัย สอบถามกลุ่มตัวอย่างอาจารย์ในมหาวิทยาลัยเมเน เพื่อประเมิน การยอมรับเกณฑ์ดังกล่าว คล้าย ๆ กับที่ได้ใช้ในเขตทดลอง ผลการสำรวจ ระบุว่าเป็นที่ยอมรับและเชื่อถือได้ อย่างไรก็ตามความแตกต่างอันเป็นสาระสำคัญ ได้มีการจำแนกและอภิปราย เพื่อความชัดเจนให้เป็นที่ยอมรับ การวิเคราะห์ เปรียบเทียบองค์ประกอบที่นำมาใช้ในการสอนในมหาวิทยาลัยเมเน โดยอาศัย การตอบแบบสอบถามของกลุ่มทดลองแล้วนำมาประเมินหาเกณฑ์อื่นเป็นที่ยอมรับ และเชื่อถือได้ จึงจะสามารถนำมาเปิดเผยได้ โดยทั่วไปแล้ว ครูมีความพอใจ ในเรื่องการสอนในชั้นเรียนและเกณฑ์ใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียนโดยตรง มากกว่า ส่วนสิ่งที่ไม่ค่อยเป็นที่ยอมรับได้แก่ลักษณะการเป็นผู้นำ การขาดเรียน ตลอดจนผลงานที่นักเรียนทำตามคำสั่ง แต่สิ่งที่ผู้ชัดเจนคือเกณฑ์ใดที่ครูยอมรับ มักเป็นสิ่งที่ปฏิบัติกันได้อัตโนมัติที่สุดในที่สุดวิธีการหรือเกณฑ์ต่าง ๆ ที่ใช้กันอยู่ แล้วในท้องถิ่นกลับเป็นที่ยอมรับกันอย่างกว้างขวางมากกว่าในกลุ่มครูทั่วไป

และโรเมส (Roams, 1967 : 495) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การยอมรับในวิชาครู : ประวัติการพัฒนามาตรฐานของครูโดยสภาแห่งชาติในการยอมรับวิชาชีพครู (สหรัฐอเมริกา) เมื่อปี 1967 ผลการวิจัยพบว่า การยอมรับในแง่ของการพัฒนาการศึกษาอเมริกา มีกระบวนการในลักษณะที่ดำเนินการ พัฒนากันแบบไม่ต้องอาศัยหน้าราชการของรัฐบาลอันเป็นผลสืบเนื่องมาจากคนอเมริกันในระยะบุกเบิกไม่ต้องการให้มีสถาบันหรือโครงการใด ๆ มาควบคุม การดำเนินงานทางด้านการศึกษา ในทำนองเดียวกับอาชีพอื่น ๆ ผู้ที่มีความเกี่ยวข้องกับภารกิจบรมครูก็ต้องมีส่วนเกี่ยวข้องกับ "มาตรฐาน" ของโครงการ ฝึกอบรมในฐานะที่เป็นสื่อแห่งการที่จะทำให้มีความเชื่อมั่นได้ว่าเป็นผู้ประกอบการ อาชีพทางการสอนที่มีคุณภาพ ซึ่งปฏิบัติการเช่นนี้เป็นมาตรฐานระดับชาติมา ตั้งแต่ปี 1800 เป็นเวลานานเกินกว่าศตวรรษแล้วหลังจากการจัดตั้งโรงเรียน ครั้งแรก ก่อนที่จะมีการยอมรับมาตรฐานดังกล่าว การยอมรับมาตรฐานความสำคัญของครูเริ่มขึ้นเมื่อปี 1926 โดยสมาคมวิทยาลัยครูอเมริกา ในปี 1954

สภานแห่งชาติเพื่อการศึกษาวิชาชีพครู หน่วยงานร่วมวิชาชีพ ผู้ประกอบการ สมาคมการศึกษาแห่งรัฐ มีความรับผิดชอบร่วมกันในโครงการฝึกอบรมครูแห่ง สหรัฐอเมริกา มาจนถึงยุคที่มีสมาคมวิทยาลัยครู การพัฒนามาตรฐานของวิชาชีพครู มีผลสะท้อนต่อลักษณะหลายประการทางด้านการสอนมาตรฐานต่าง ๆ ที่ได้ถูก นำมาเป็นเครื่องมือในการกระตุ้น การเตรียมการทางการศึกษานละสร้าง บุคลากรที่ดีเหมาะสมตามลักษณะอาชีพมากกว่าการวางข้อกำหนดกฎเกณฑ์ดัด ฝ่ำยเดี๋ยว มาตรฐานเป็นแกนกลางที่สำคัญในด้านวิชาชีพครู เป็นตัวนำให้เกิด ความพยายามในการปรับปรุงคุณภาพทางการศึกษา มีผลทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ในระบบการศึกษาอเมริกัน

จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้าที่กล่าวมาทั้งในประเทศ และต่างประเทศ จะเห็นได้ว่า วิชาชีพครูเป็นวิชาชีพที่มีความสำคัญและจำเป็ นอย่างยิ่งต่อสังคม ซึ่งสังคมจะขาดการบริการจากวิชาชีพนี้ไม่ได้ ผู้ประกอบวิชาชีพ นี้ต้องมีคุณลักษณะที่ดี พฤติกรรมของครูจะต้องดีมีมาตรฐานในการปฏิบัติ และมี จรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ เพื่อให้วิชาชีพครูเป็นที่ศรัทธาและเชื่อถือในสังคม